



## Salibandyn historian lyhyt oppimäärä

Kahdeksan vuotta sitten olin toisena kirjoittajana Salibandykirjassa (Ajatus Kirjat / Gummerus 2002), joka oli silloisten MM-kotikisojen aikaan lajin yleisteos. Maailmanmestaruus oli vielä tuolloin suomalaisille haave, ja suurimpana saavutuksena kiiksi Euroopan mestaruus vuodelta 1995. Tosin EM-kulta oli käytännössä maailmanmestaruus, sillä ensimmäiset MM-kisat järjestettiin vasta vuonna 1996.

Kirjan tekeminen yhdessä toimittaja Kristian Sundqvistin kanssa oli mielenkiintoinen sukellus lajin kulttuuriin ja lyhyeen historiaan.

Salibandyn historia juontaa Ruotsiin, jossa unkarilaissyntyistä Andras Czitromia pidetään lajin isähahmona. Ensimmäiset muoviset mailat tosin valmistettiin Yhdysvalloissa jo 1950-luvun lopulla. Seuraavalla vuosikymmenellä lapsille lanseerattiin peli, jota kutsuttiin mm. nimellä "floorhockey". Aluksi mailan lavat olivat suoria kuten jääkiekossa, ja pelivälineenä oli muovikiekko, joka vaihtui ajan myötä muoviseksi reikäpalloksi.

Vuonna 1968 ruotsalaiset opiskelijat toivat Hollannista tuliaisina pelivälineet kotimaahansa, ja sählyä muistuttanut uusi peli tunnettiin nopeasti nimellä bandygolf. Nykymuotoinen salibandy kehittyi 1970-luvun mittaan ja ensimmäinen varsinainen lajiseura Sala IBK näki päivänvalon vuonna 1979. Ensimmäinen Ruotsin mestaruus ratkaistiin kaksi vuotta myöhemmin.

Suomessa salibandy jalostui sählystä Ruotsin tapaan opiskelijoiden keskuudessa. Ensimmäinen Ruotsi-Suomi-maaottelu pelattiin Sollentunassa 28. syyskuuta 1985, jolloin länsinaapuri iski taululle rumat lukemat 13-1.

Historiallisessa maaottelussa nähtiin hieman peräpohjalaistakin väriä, kun maajoukkueen pelaajista Arto Ylipartanen on syntyjään Tornion Alaraumolta. Jotain pioneerihengestä kertoo, että jotkut ensimmäisen maajoukkueen pelaajista käyrensivät sählymailojensa lavat hotellinsa keittiössä lieden lämmössä. Kokki oli katsellut kypsennystä ihmeissään! Ruotsalaiset pelasivat jo tuolloin pitemmillä salibandy-mailoilla.

Vaikka meneillään olevat MM-kisat todistavat, että nykyään salibandy on huipulla vakavasti otettavaa urheilua, näkyy alkuaikojen puulaakimaisen kulttuurin vaikutus edelleen mm. seurannimissä. Esimerkiksi Tampereen Classicin nimi otettiin erään pelimiehen villapaidassa olleesta mainostekstistä. NST-Lappeenranta puolestaan juontaa nimenä leikkisästi Nakkisormista.

Lajin nuorekas kulttuuri on samalla sekä heikkous että vahvuus, sillä kaikki perinteet eivät välttämättä luo uskottavuutta. Jos olisin lappeenrantalainen liikemies, minun ei tarvitsisi miettiä laittaisinko sponsorieuroja likoon klassisen idän jättiläisen (SaiPa) vai nakkisormien puolesta.

*Julkaistu Pohjolan Sanomissa 11.12.2010*